

Aplec de sardanes de Montmeló

Montmeló

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Parc de La Quintana
Emplaçament: Jardins de La Torreta

Coordenades:

Latitud: 41.549659998853
Longitud: 2.2510868310928
UTM Est (X): 437541
UTM Nord (Y): 4600048

Classificació

Número de fitxa: 08135 - 104
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle: XX-XXI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Social
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Himne de Montmeló](#)

[Conjunt de sardanes relacionades amb Montmeló](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 30/01/2024 - 07:57

Descripció

L'abril de 2023 es va celebrar el vuitè Aplec de la sardanes de Montmeló, des de l'inici de la darrera etapa. Ha estat organitzat per la secció de sardanes de l'Agrupada. Les cobles que hi han participat són la Jovenívola de Sabadell, la Ciutat de Girona i la Principal del Llobregat.

En aquest aplec hi ha un concurs de colles improvisades, sortejos i altres activitats relacionades amb el món sardanista. Prèviament, s'organitzen cursos i tallers per aprendre a ballar sardanes. Tothom que vol té l'oportunitat de ballar sardanes i d'aprendre a comptar i a diferenciar les parts de cada sardana: l'introït o introducció, els curts, els llargs, el contrapunt i la tirada o nombre de compassos musicals de cadascuna d'aquestes parts.

Observacions:

En el volum sobre la història de Montmeló durant el segle XX (AA.DD, 2012, pp. 648-650) s'hi troba una taula amb les dades de tots els aplecs, des de l'any 1954 fins el 2019.

Història

A *La Veu de Catalunya* del 20 d'agost de 1903 hi trobem la primera referència documental de sardanes a Montmeló, parlant de la Festa Major, que llavors se celebrava per Santa Maria: "Al envelat de Baix, una munió d'invitats de la distingida propietària de Can Pagés varen ballar sardanes, y essent dit ball desconegut a n'aquesta comarca, agradà a tots els assistents". En menys de cent anys, la sardana, ha passat de ser desconeguda en moltes comarques catalanes a convertir-se en el ball nacional.

La història de la sardana a Montmeló està molt ben explicat en el volum sobre la història del poble durant el segle XX (AA.DD, 2021). S'hi apleguen testimonis orals i documentals que expliquen que a principis del segle XX, com hem vist a la notícia de *La Veu de Catalunya* ja es tocaven sardanes. També explica que l'economia feia que busquessin cobles de Girona que cobraven menys que les de Barcelona, però portaven un músic menys.

S'han fet ballades de sardanes a molts indrets: La font de Santa Caterina, el camp de futbol, als pins del carrer Vilardebó, la plaça de la Vila o la plaça de l'església, el bosquet del carrer Cervantes, al Parc de la Quintana o als jardins de La Torreta.

Per la Festa Major de 1911 es van fer sardanes cada dia. Fins i tot, els dies 15 i 16 es van fer en diversos punts de la població. Ho sabem per la publicació *El Diluvio*. No només es feien sardanes per la Festa Major, qualsevol ocasió era bona. Com per exemple, amb motiu de la inauguració de la capella del santíssim, l'any 1921. Però també per iniciativa de particulars, com és el cas de l'industrial barceloní, Delfí Sabadell Serra, que organitzà, l'any 1921, una gran festa de caire catalanista amb motiu de la inauguració de la torre que s'havia fet construir, la Masia Castell Canigó.

Aquest caràcter catalanista d'abast nacional va prenent cos. Potser el màxim exponent fou la Santa Espina, prohibida en diverses ocasions. És el cas de l'agost de l'any 1927 que l'alcalde Esteve Guitet adreça una carta al president de la societat *Centro Recreativo* prohibint la interpretació d'aquesta sardana a les audicions programades pels 15 i 16 d'agost.

La diada de Sant Jordi també era un bon moment per organitzar audicions o ballades de sardanes, com la de l'any 1933, documentada a partir d'un article de *La Veu de Catalunya*, o la festa de Sant Antoni Abad de l'any 1944 (AA.DD, 2021, pp. 642 i 643).

El període immediatament posterior a la Guerra Civil espanyola fou un temps de prohibicions, però, amb algunes excepcions com la *Santa Espina*, foren tolerades dins el regionalisme folklòric del franquisme. Així arribem a l'any 1953, quan una colla de joves de Montmeló funden la colla Flames Vives que, en paraules d'Isidre Sayol, plegarien ben aviat a causa de la manca de suport econòmic i moral (AA.DD, 2021, pp. 643). Però també hi havia, des d'aquell mateix any, la Societat Amics de Montmeló, que l'any 1954, organitzen el primer Concurs-Aplec i el continuaren organitzant ininterrompudament fins l'any 1959.

En aquest primer aplec hi participaren 24 colles i es va estrenar la sardana "*Montmeló*", obra de Vicenç Bou i Geli, interpretada per la cobla Els Verds de Mataró, dirigida pel mateix mestre Bou.

El 29 de maig de 1955 se celebra el II Aplec de la Sardana. Les cobles contractades són Els *Verds de Mataró, Sabadell i Emporium*. Aquesta darrera ve de Barcelona. Els llocs de l'aplec són diversos: La plaça de la Vila, dita "Nacional", els "Pins" i el camp de futbol. L'Ajuntament hi col·labora amb una copa com a premi pel concurs de sardanes. Es continuen fent aplecs fins l'any 1959. A partir de 1971 es re emprèn l'activitat, ara organitzada per l'Associació de Caps de Família, entitat creada l'any 1969.

El 19 de febrer de 1976 es funda l'Agrupació Cultural i Sardanista de Montmeló. Des de l'any 1999 i fins el 2015 es deixen de fer aplecs. L'any 2015 es crea una comissió formada per un representant de l'Ajuntament, dues persones de la secció de sardanes de l'Agrupació, i dues persones en representació del Casal de la Gent Gran.

Bibliografia

AA.DD (2021). *Aproximació a la història de Montmeló. Segle XX (1900-1960)*. Montmeló: Centre d'Estudis de Montmeló.

Enllaços d'interès:

[Notícia del darrer aplec](#)

[Video del darrer aplec](#)

